

BUGADA AL POU. Juny 2020

PER QUINTÀ• TORRA CORDONS
Paraules manresanes a la xarxa

Aquests dies podríem dir, exagerant una mica, que les xarxes han bullit amb la llista de "paraules manresanes" recollides en el tema del mes d'abril d'aquesta revista sobre "El parlar de Manresa", que va elaborar Jaume Puig. El consum de xara durant el confinament s'ha multiplicat i, com passa sovint, la llista de termes propis de la ciutat que es va publicar ha corregut pels grups de whatsapp i les diferents xarxes socials. M'ha arribat que molta gent s'ha identificat amb l'ús de la majoria de les paraules i, fins i tot algú, no s'havia plantejat mai que dir, per exemple, "torreta" era "fastigosament" manresà. Al **Pou** ens sentim cofois que una recull iniciat al carrer de Sobrerroca, s'hagi fet viral -mala expressió en aquest moment que vivim, val a dir-ho- tant a la resta de la ciutat com arreu del món globalitzat, encara que, com passa sovint a les xarxes, no se n'hagi esmentat la font.

Publicitat o amenaça?

Qui més qui menys té algun familiar més o menys directe o coneix algú que ha traspassat durant la crisi sanitària que, sembla, tot just ara, comença a donar-nos una treva. Durant el gran pic devastador, pels volts de Setmana Santa, ni es venien gaires diaris ni, malauradament, les empreses de serveis funeraris necessitaven dedicar-se a la "captació de clients" en un negoci que, val a dir-ho, no experimenta mai cap crisi. De fet, les restriccions de la pandèmia no permetien fer ni vetlla ni cerimònies i l'assistència als cementiris quedava limitada a tres persones. Però amb el desconfinament, les funeràries tornen a poder desplegar -encara amb limitacions sanitàries- les seves urpes per oferir tot el ventall de serveis associats als decessos. El grup Mémora, que, a Manresa, és propietari de l'antiga Fontal i gestiona el nou crematori del Congost, va publicar al diari "Regió7" un anunci per, segons diu, «acomiar-te dels teus éssers estimats». Servidor ja és conscient que, com a empresa, tenen tot el dret de fer publicitat i, amb sensibilitat i intriga premonitòria, fer saber que hi són... si se'ls necessita. Ara bé, la cosa no treu que en veure els anuncis els trobi del tot funestos. I més, després de l'escalada de mortalitat de la Covid-19.

Aliments llençats

Continuem amb els rastres inevitables de la pandèmia perquè, a part de les dures conseqüències sanitàries i econòmiques, també ha alterat el comportament de moltes persones. Si una cosa sembla inevitable és que les diferències socials s'agreuaran i, mentre alguns només notaran un sacseig ètic -ja estaria bé- d'altres patiran de valent. Però enmig del terratrèmol, sempre hi ha qui neda en l'abundància, té la mateixa sensibilitat que un mico i mostra un grau proper al zero de civisme. El 4 de maig, en un contenidor del Barri Antic, un redactor de la revista va retratar les quatre safates de menjar precuinat que veieu. Pel cap baix, una compra propera als vint euros. No eren allà com una exhibició de caritat, sinó de vergonya. Els aliments estaven caducats -de no feia gaires dies- i devien pertànyer a algú tan "delicat" que va "tirar llarg" a l'hora de fer la compra. La delicadesa, per contra, no va quedar pas palesa a l'hora de col·locar les safates damunt del contenidor de plàstic. Mentre repudio l'acte, se m'acudeixen moltes entitats, plataformes o

persones a qui lliurar aquest menjar abans que el carrer. Una exhibició de manca d'empatia que es podria haver evitat, simplement, no comprant allò que no es necessita.

Vegetació lliure

El període de confinament també ha fet que la flora i la natura és despleguessin sobre la trama urbana sense cap obstacle que ho impedís. Si en la últimes setmanes va ser notícia que van aparèixer senglars, la manca de manteniment de jardineria i l'explosió de la primavera han deixat imatges com aquesta que m'ha fet arribat una lectora del tram del carrer Jacint Verdaguer remodelat després de la construcció de la rotonda de la Bonavista. Les males herbes dels parterres de l'arbrat han acabat agafat tant volum que graten la carrosseria dels cotxes a la calçada. Un fenomen que jo havia vist en els carrers dels polígons industrials, però molt pocs cops en plena ciutat. Una altra àrea "salvatge" es va crear a l'entrada a Manresa pel sud, on, a la rotonda d'havent passat el Pont Vell, els arbustos no deixaven divisar els vehicles dels diferents vials que hi conflueixen. Cal esporgar, urgentment.

Pàrquing privat

De vegades no és la naturalesa qui pren els carrers de manera voraginosa. Són les persones que tiren pel dret pensant que, com va dir Fraga, "la calle es mía". Damunt de la vorera a la plaça de la Bonavista, aprofitant l'avinencesa de la fase 1, els responsables de l'establiment de repartiment de menjar a domicili Fresh Pizza, van decidir aparcar-hi tota la flota de motos en l'horari en què no hi havia servei. L'estampa me l'envia un lector que passejava la canalla per la zona. No sé pas si les obres a la carretera de Vic els impedié aparcar els vehicles, però trobo bastant fort, tot i l'escassa circulació de vianants, agafar un bon tros de vorera com a pàrquing. Des que va obrir com a franquícia d'una multinacional, la ubicació de la pizzeria en aquell punt ha provocat l'aparcament descontrolat de les motocicletes a la zona.

Nous espais per a vianants

I és que com passa en les intervencions urbanístiques a la majoria de ciutats, es tendeix a guanyar espai per als vianants i canalitzar el trànsit de vehicles cap a la perifèria. Va passar a la Bonavista, també a Sant Domènec i, en general, a tots els nous vials en forma d'avinguda. En els punts del centre històric, però, l'espai és el que és. Els últims dies l'Ajuntament ha començat a ampliar els espais per a vianants per afavorir l'aconsellable manteniment de la distància de seguretat per reduir els contagis. La manera de marcar els espais es fa amb pintura d'un groc cridaner i traces, diguem-ne, curioses. El carrer Guimerà, per exemple, és un dels sectors amb aquestes divertides línies amb alguna corba que trenca la monotonia. Un lector em diu que li va sentir dir a un vianant que hi passava: «Es lo que tiene ir al trabajo con una copa de más».

Bilingüisme ridícul

Per cert, al mateix carrer comercial, a l'establiment Inside, hi ha aquesta curiosa retolació bilingüe que indica per on cal accedir a la botiga. No entraré a discutir les lleis respecte a la necessitat d'emprar les dues llengües, la pròpia i la de l'estat. Ara, quan la paraula s'escriu exactament igual, francament, em sembla la idiotesa més gran del món. Potser seria millor aprofitar l'espai del full, col·locat en horitzontal, per escriure-hi la paraula només una vegada i amb la lletra una mica més gran. En fi...